

Stedelijk
Museum

BUREAU
AMSTERDAM

NO 48

ROZENSTRAAT 59 / 1016 NN AMSTERDAM

TEL 31(0)20 4220471 / FAX 31(0)20 6261730

SUPERCA

GUEST CURATED BY: JORN BÖTNAGEL &
YVONNE QUIRMBACH

MATTI BRAUN > MICHAEL KREBBER
> HEIKE BEYER > CARSTEN HOLLER/
ROSEMARIE TROCKEL > HENDRIK
KRAWEN > VINCENT TAVENNE

Superca....

Maar als ik nu toch het hele refrein wil horen? Nog een keer? Vooruit dan maar: 'supercalifragilisticexpialigetisch'. Helemaal zeker ben ik er niet van – maar dat is niet zo belangrijk: een lange reeks lettergrepen, waarbij ik moeite heb de volgorde van de letters te onthouden en daar iets van te begrijpen. In de musical *Mary Poppins* zingt de heldere sopraan van het kindermisje de simpele opeenvolging van achtste noten als een kinderliedje, bijna op één toon. Eén toon, één formule voor al het onbegrijpelijke, veelduidige en onzegbare in ons leven. Vóór ik de kans krijg om te vragen "Wat?" is de trein van aaneengeschakelde, niet echt begrijpelijke lettergrepen al voorbij gezeefd.

'Superca...' - de verdere lettergrepen laten de twee Keulse tentoonstellingsmakers weg, alsof het vanzelf spreekt dat iedereen die formule kent. De puntjes in de titel wijzen erop dat Jörn Böttnagel en Yvonne Quirmbach niet van plan zijn hun persoonlijke kijk op de Rijnlandse kunstscene onder één noemer te brengen.

Het klinkt zo eenvoudig, maar in de wiskunde is het een bekend probleem: je kunt dingen niet tegelijkertijd tellen en benoemen. Als een trein een tunnel inrijdt, hoe kan ik dan weten dat de wagons die uit de tunnel te voorschijn komen dezelfde zijn als de wagons die er zijn ingereeden? Ik zou ze moeten tellen (1,2,3...) en tegelijk benoemen (nummer 1, nummer 2, nummer 3...). In de taal kun je dit probleem vermijden, daar is deze wiskundige aporie opgelost. In taal kun je situaties benoemen en aanduiden die eigenlijk onverklaarbaar zijn – zoals bij de titel van de tentoonstelling *Superca....* Dat deze naam niets zegt over de concrete inhoud van de expositie is niet belangrijk. De formule heeft haar toverwerk gedaan: ze geeft een term die misschien onbegrijpelijk is – Wat? Deze vraag, die onvermijdelijk op het refrein volgt, wordt beantwoord met een herhaling van het refrein, en je hoort weer de bekende formule: 'supercalifragilistic...', die er de tweede keer ook niet duidelijker op wordt – er zit voor de bezoeker weinig anders op dan de tentoonstelling te gaan bekijken. In plaats van een programmatische reeks van esthetische ontwikkelingen in het Rijnland tonen de samenstellers van de expositie een open tableau van verschillend georiënteerde kunstenaars uit Keulen en Düsseldorf. De titel *Superca...* verenigt zeven Rijnlandse kunstenaars, maar dit poëtische banier wappert niet voor de

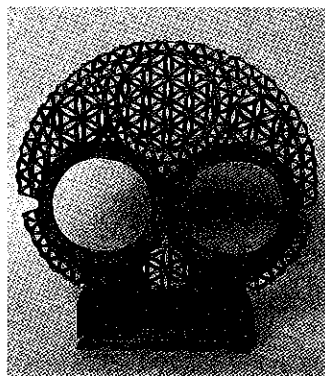
nieuwe, innovatieve, hippe tijdgeest of voor modieuze esthetische dogma's. *Superca...* is geen tentoonstellingsconcept waarbij kunstenaars worden geselecteerd die in een bepaalde esthetische categorie passen of dezelfde technieken en materialen hebben gekozen. Het gaat om het kunstenaarschap zelf, om datgene waarin kunst verschilt van het leven van alledag, waardoor kunst zo onmisbaar voor ons is. Dat verlost ons van iconografische interpretaties. En van de dwang om elke esthetische vorm een naam te geven. Het gemeenschappelijke van de zes getoonde werken is voor iedere toeschouwer misschien iets anders. Maar het bestaat wel. Het kan de materiaalkeuze zijn, de techniek, misschien is het wel de soberheid, de doelmatigheid van de beeldende middelen of de intense aandacht voor het detail, die van een bijzonder respect voor het leven getuigt.

De rode draad van de tentoonstelling is de mentaliteit van de Keulse samenstellers Jörn Böttnagel en Yvonne Quirmbach, de manier waarop zij omgaan met hun tentoonstellingsruimte: 'BQ', zonder enige toevoeging, zonder galerie erachter, een geste van gepaste bescheidenheid. Ik had ook bijna gezegd: zonder ruimte. Want op twaalf vierkante meter wordt de verticaliteit van de ruimte belangrijker dan de gebruikelijke horizontale beleving. Natuurlijk weerspiegelt de tentoonstelling *Superca...* in Bureau Amsterdam de manier van werken in de tentoonstellingsruimte BQ, net als de expositie *Hanging Around* van Martijn van Nieuwenhuyzen in Keulen een impressie gaf van Bureau Amsterdam.

Ondanks de prestigieuze expositieruimte zijn BQ in hun werk wars van pretenties. Het belangrijkste is voor hen het contact met de kunstenaars, de intense, menselijke uitwisseling. Zo ontstaat in *Superca...* net als op de andere *Rotation*-exposities korte tijd een fluctuerend netwerk van mensen die zich verplaatsen, bij elkaar komen op tentoonstellingen, over grenzen heenstappen. De institutionele bureaucratie staat buitenspel bij de praktische aanpak van de Neder-Rijnlandse tentoonstellingsmakers en kunstenaars. Die praktische instelling wordt gewoonlijk 'typisch Keuls' genoemd. Bij zulke ontmoetingen zijn er van die momenten dat je plezier hebt in de gekste vooroordelen.

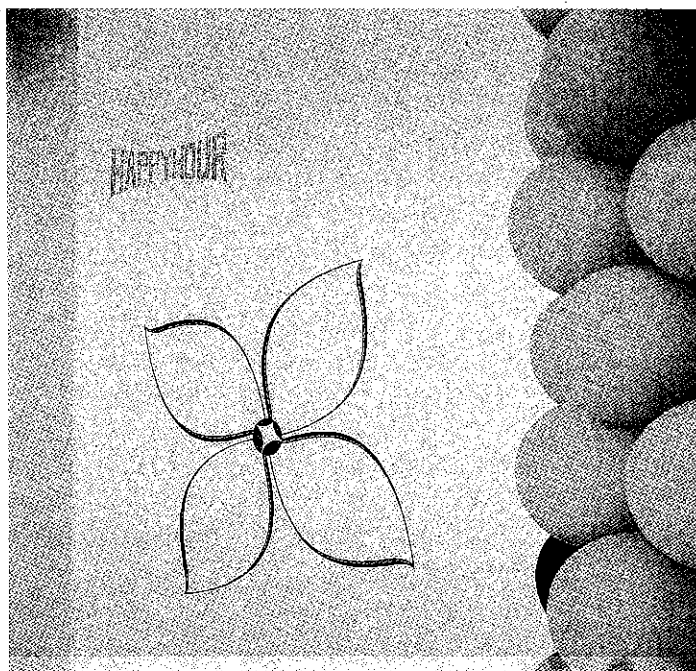
Met Matti Braun en Heike Beyer hebben Jörn Böttnagel en Yvonne Quirnbach hun ruimte verleiden jaar geopend. Bij **MATTI BRAUN**, in 1968 in Berlijn geboren, is het fascinerend om te zien hoe hij de vaste esthetische rangorde van kunst en kunstnijverheid op losse schroeven zet, waardoor grenzen en waarden verschuiven. Matti Braun neemt concrete objecten uit het dagelijks leven die ook esthetische kwaliteiten hebben. Het geheim van zijn succes is zijn liefde voor die objecten. Ze lijken zo robuust, maar leiden een doelloos, zwervend bestaan, tot zij ergens in een verhaal belanden. De kunstwerken van Matti Braun zijn op hun beurt weer onderdeel van een groter verhaal. Hij bouwt zijn werken op met behulp van historisch-geografische verwijzingen die hij aan het verhaal toevoegt. De bekoring ligt in de terloopse ontdekking dat het niet nodig is om iets nieuws te maken, de kunstenaar kan het af met bestaande dingen – spiegels, stoelen, objecten met een duidelijke culturele identiteit – die op een gegeven moment weer ergens anders worden ingebed in onze stroom van visuele waarneming: en ziedaar, je krijgt een soort verschuiving in de tijd. Brauns Duits-Finse dubbel-universum (de affiniteit met Scandinavië is een gen van moederszijde) doet denken aan die Potemkin-dorpen met bontgeverfde façades, zijn objecten zinspelen op de onbeheersbaarheid van culturele projecties en vertellen ons iets over de vruchtbaarheid van misverstanden.

Superca...

And what if I just happen to want to hear the whole refrain? All over again? Well, then: „Supercalifragilisticexpialidocious”. I am not quite sure – but that is not important anyway. An endless row of syllables which makes it difficult for me to remember the trite succession of letters and be able to simplify them into one common denominator. In the musical *Mary Poppins*, the clear soprano voice of the nanny demonstrates the simple sequence of eighth notes just like in a children's song, using practically only a single tone. One tone, one phrase, for all that is imponderable and ambiguous in life. Before I have even had the chance to ask „What?”, the train of interlocked syllables (that do not necessarily make sense) rushes past me. „Superca...”. Simply taken for granted. The two curators from Cologne leave out the rest of the syllables with a nonchalance as if we all knew the phrase they are referring to. The omission marks „...” in the title lead one to believe that

Jörn Böttnagel and Yvonne Quirnbach did not intend to reduce their personal view of the Rhineland art scene down to one common denominator. What sounds so simple constitutes a well-known problem in mathematics: the problem of counting and naming at the same time. For instance, if a train consisting of several cars enters a tunnel, how can one know that the cars coming out of the tunnel are the same ones that entered before? One would have to count them (one, two, three...) and name them at the same time (number 1, number 2, number 3...). In language, one can avoid this problem because the mathematical aporia does not exist. Language names things and also provides terms for circumstances which are not easily named or explained – such as in the title of the exhibition *Superca....* That the title does not reveal anything about the content of the exhibition is irrelevant. The phrase has already served its magic purpose: it presents a term, even if that term is incomprehensible. *What?* And the question which inevitably arises after hearing the refrain is answered by the very same phrase once again when the refrain is repeated. „Supercalifragi...”. Even when heard for the second time it does not make any sense, so that one has no choice but to visit the exhibition in order to solve the mystery. Instead of programmatically presenting aesthetic activities occurring in the Rhineland, in this exhibition, the curators from Cologne show an open tableau of artistic positions from Cologne and Düsseldorf. The title *Superca...* is the common denominator of these seven Rhinish artists. Gathered under this poetic banner we do not find a paradigm of the new, the innovative, the hip zeitgeist. No dogma of aesthetic fashions.

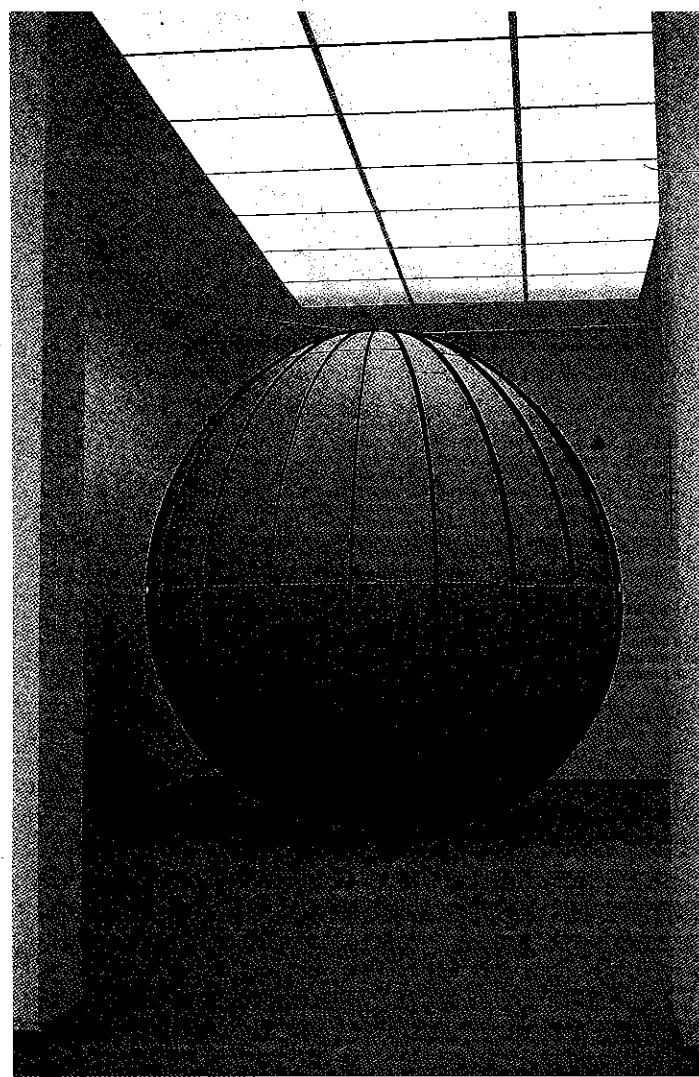

Bont en vluchtig, weelderig en vergankelijk is het werk van **HEIKE BEYER** (1967, Siegen), die met haar ballon-installaties en lichtvoetige slogans de tentoonstellingsruimten in beslag neemt. Wat is overtuigender en eenvoudiger dan uit een doodgewone plastic tas een volumineus geheel te voorschijn te toveren? De kunstenaar heeft er evenveel plezier in als de toeschouwers. In eerste instantie vallen de ballon-constellaties van Heike Beyer vooral op door hun sculpturale omvang, de ruimte die ze in beslag nemen. De met gas gevulde luchtballons worden met klemmen aan elkaar bevestigd, zodat ze doen denken aan molecuul-modellen. Zo ontstaan wanden, rondingen, lichamen in de ruimte. Maar deze setup is bedrieglijk, want daartegenover staat de zachte deining van de ballonvormen, die onzeker in het gelid zweven. Je verwacht het eigenlijk niet van dat iele rubber, als het nog niet met lucht gevuld is, maar het materiaal bepaalt ook de metafysische koers: naar boven, omhoog, de opwaartse druk volgend. Het dunne rubberomhulsel bepaalt hoe de ballons zich tot hun omgeving verhouden, en het effect is verrassend dynamisch. De lucht in de ballons moet dezelfde temperatuur hebben als de omgeving, anders zouden ze hun spanning verliezen. Dat zijn tamelijk veel observaties voor een paar luchtballons.

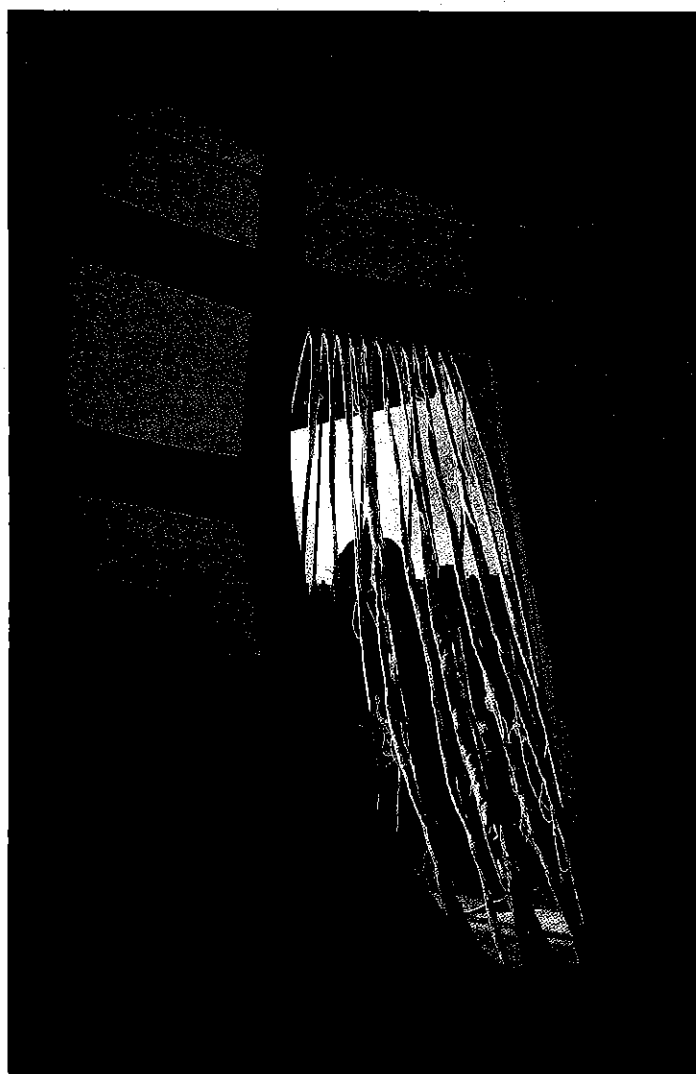
Het werk van **VINCENT TAVENNE** (1961) uit Montbéliard is even sober als doelmatig: pro-

bleemloos kunnen zijn tent-bouwsels van beddenlakens over een geraamte van hout en metaal worden gehangen, en ze zijn even gemakkelijk weer af te breken en op te vouwen, zodat alles in een rugzak past. De beperkte ruimte in de tent kan claustrofobisch werken, de ruimtelijke ervaring is ronduit onaangenaam. De tent heeft diverse in- en uitgangen – in één stap ben je alweer buiten, ergens anders in de tentoonstellingsruimte? Zo biedt Vincent Tavenne ons doelbewust en ontspannen de mogelijkheid, onze ideeën over ruimte te veranderen en de grenzen van onze waarneming te verleggen.

Wanneer **CARSTEN HÖLLER** (1961, Brussel), en **ROSEMARIE TROCKEL** (1952, Schwerte) samenwerken, hebben niet alleen wij daar plezier van, maar ook hun varkentjes en zilversjes. De projecten van Carsten Höller en Rosemarie Trockel met mensen en dieren, zoals hun *Huis voor varkens en mensen* op de laatste Documenta, zijn geslaagde, inspirerende gedragsstudies. Dat is te danken aan de behoedzame opzet van de experimenten, die nooit teveel vergen van de die-

ren of de mensen; de dieren kunnen zich natuurlijk gedragen, afgeschermd van de menselijke toeschouwer, hun taak in het experiment is op hen afgestemd, en de toeschouwer merkt op een gegeven moment dat dat ook geldt voor zijn eigen mensen-gedrag en zijn mensen-taak: toekijken, observeren, het dierenrijk als *white cube*. De installaties zijn zo boeiend omdat we tijdens deze gearrangeerde, simpele ontmoeting van mens en dier iets te weten komen over de manier waarop we grenzen waarnemen. In zoverre zijn de projecten van Höller en Trockel echte grenservaringen. De gedachte om zo dicht mogelijk bij de aard van het beestje te blijven, bepaalt ook de esthetiek van het *Zilvervisjeshuis*. Het is verbluffend dat wat in eerste instantie een beperking lijkt te zijn, een verrijking voor de menselijke toeschouwer is. Carsten Höller en Rosemarie Trockel creëren met het *Zilvervisjeshuis* niet alleen een sculptuur (op de spiegelplaat van een overheadprojector is een parcours ingericht voor de schuwe diertjes, die er bij het minste geringste – je hoeft het licht maar aan te

Vincent Tavenne, zonder titel, 1998

Superca... is not a curatorial concept which has brought the artists together according to aesthetic parallels and similarities in medium and technique. Instead, it focuses its attention on artistic thought, on that which distinguishes art from everyday life and thus makes it indispensable to us. As a result, this concept frees itself from iconographic readings and the need to name every single aesthetic manifestation. That which the six artistic positions on exhibition share may be quite different for each viewer. But it nonetheless exists. Perhaps this common quality lies in the artists' economic and efficient attitude towards medium and technique – their special attention to detail which conveys a particular kind of respect for life as such.

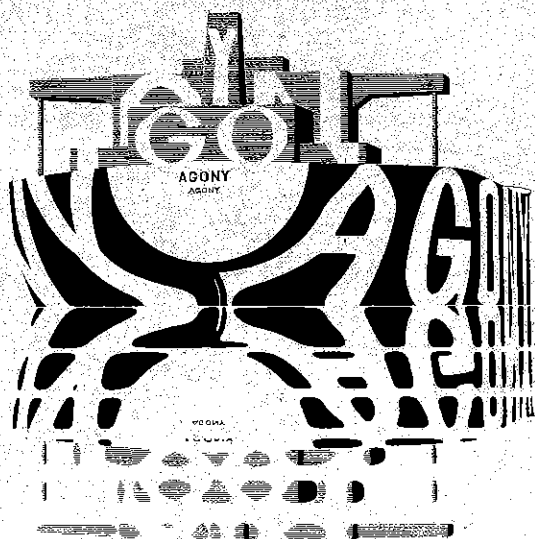
The leitmotif of the exhibition can be found in the way in which the curators Jörn Böttnagel and Yvonne Quirnbach maintain their exhibition room in the southern part of Cologne. „BQ” – completely bare, no appendages, no gallery. An obligatory rite of modesty. One is even tempted to say „no space” since the twelve square meters of the room extend more in a sought-after vertical direction than they do in the generally more agreeable horizontal one. Of course the exhibition *Superca...* reflects the exhibition room BQ's method of working, just as Martijn van Nieuwenhuyzen's *Hanging Around* gave people in Cologne an impression of the Bureau Amsterdam. Despite all the pretentiousness of their own exhibition room, BQ's method of working is emphatically unpretentious. Working with artists seems to be the most important matter for them – exchanging ideas with people. Thus in *Superca...*, just as in *Rotation*, for a short period of time a volatile network is created – a network of people on the move, getting together for

exhibitions, meeting across boundaries. Institutional hierarchies stand aside in view of the pragmatism of the curators and artists from the Lower Rhineland. This way of handling matters has always been regarded as typical of the people of Cologne. There are moments when people come together like this when one is able to enjoy such prejudices.

Last year, Jörn Böttnagel and Yvonne Quirnbach opened their exhibition room with a show of **MATTI BRAUN** and **HEIKE BEYER**. Born in Berlin in 1968, Braun works intensely at loosening the hierarchy of aesthetic positions between art and craftsmanship, their limits and values. Matti Braun integrates concrete objects of everyday life in his work, objects whose function is also their beauty. In his work, delight at the representational always comes to the rescue. Its presumed robustness turns out to be an erratic, wandering block which dissolves into stories. Matti Braun's works are part of a bigger story. He endows them with historical and geographical references and adds them to history. What is most enchanting is the casual discovery that one doesn't have to create anything new after all; one simply has to put that which already exists – mirrors, chairs, cultural identities – back into the flow of perception at a given point in time. And with that, something like a shift in time occurs. In Matti Braun's Finnish-German parallel universe – the connection to Scandinavia stemming from his mother – there are many delusions such as these with their colorful facades pointing to the uncontrollable nature of cultural projections and which describe the productivity of misunderstandings. Colorful and transitory, opulent and mortal is the way in which Heike Beyer, born in Siegen in 1967, fills exhibition rooms with her

0451 64779

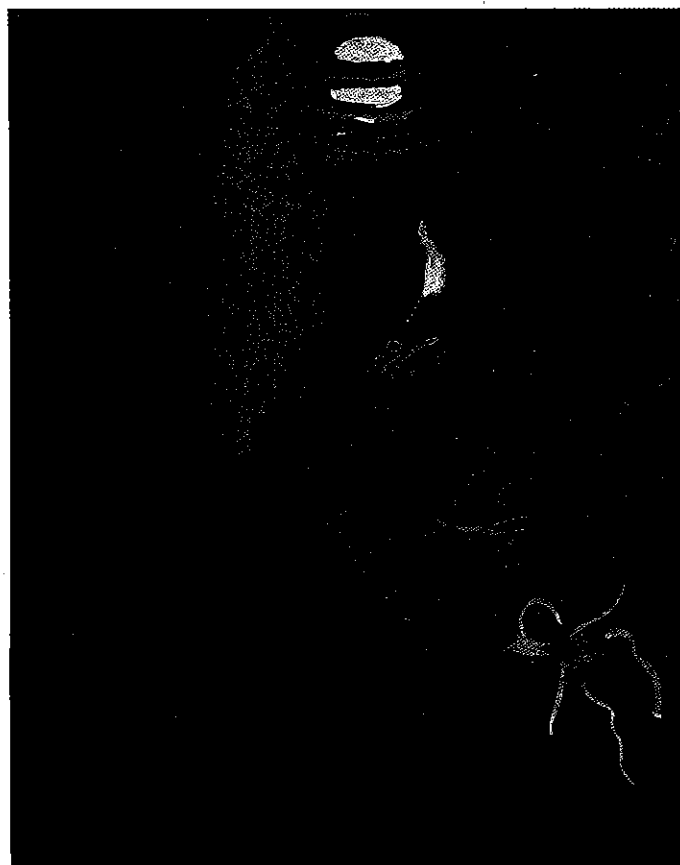
doen – vandoor schieten) maar ook een schilderij (de projectie op de muur). Als zilvervisjes hun intrede doen in de kunst, profiteert de kunst daar het meest van – unieke synergieën tussen mens en dier dankzij het culturele medium van de kunst.

De meest sublieme kunstdiscipline heet schilderkunst. Daarin kan alles worden uitgedrukt met behulp van een eeuwenlang geperfectioneerde techniek. In die traditie staat elke schilder, ook **HENDRIK KRAWEN**. Deze kunstenaar, in 1963 in Lübeck geboren, ontwikkelt op grote en kleine doeken een beeldtaal die zijn subjectieve waarneming weerspiegelt. Een strakke dynamiek van monochrome achtergronden en contrasterende figuratieve beeldelementen. Gevels en interieurs in gedempte kleuren. De matte, opake vlak-

ken die de compositie domineren, lijken op de toeschouwer af te komen. Een laconiek oeuvre, daar hoeven niet zoveel woorden aan te worden toegevoegd.

Aan de vele geruchten over **MICHAEL KREBBER** valt evenmin veel toe te voegen, want inmiddels heeft hij in zijn gedurfde schilderijen een Zenachtige perfectie bereikt. Krebber, geboren in het gouden jaar 1954 is de enige echte Keulenaar onder de deelnemers. In zijn oeuvre herkennen we het Keulen uit de jaren 80 – de jaren dat Kippenberg het Rijnland onveilig maakte – en uiteraard het heden, dat tot uiting komt in zijn aandacht voor het gebaar, voor de penseelstreek. Geen van zijn schilderijen is te herleiden tot pure esthetiek, omdat de schoonheid van het individuele schilderij aan de wand niet op zichzelf staat, de penseel van Krebbers volgt het spoor van penselen uit de hele kunstgeschiedenis. Het zijn functionele schilderijen die hun esthetische taak perfect vervullen: ze zijn schitterend. Hoewel hij waarschijnlijk geneigd zou zijn te zeggen dat esthetiek en moraal niets met elkaar te maken hebben, bewijst Michael Krebber in zijn schilderijen dat schoonheid om zo te zeggen een 'must' is. Ook op deze tentoonstelling. Want schoonheid komt bij alle zeven kunstenaars om de hoek kijken. De naam daarvoor is *Superca...*

Frank Frangenberg

balloon installations and transient slogans. There is hardly anything more convincing than conjuring up massive volume from the contents of a simple plastic bag. It is a pleasure for artists and viewers alike. At first glance, Beyer's balloon architectures seem to boast the supposed statuary quality of their volume, the space they could occupy. Joined together with clips similar to those used in scientific models of molecular bonds, the balloons, when filled with gas, turn into walls, curves, and bodies in space. A deceptive effect, counteracted by the soft movement of the balloon installations and the unsteady nature of their arrangement and structure. Though in its deflated state it would not necessarily suggest this, the material used also determines the metaphysical direction of the project: upwards, towards the sky, following the buoyancy of objects. The thin rubber bag defines the relationship between the balloons and their surroundings. It is a surpris-

ingly dynamic one. The air inside the balloons must have the same temperature as their surroundings, otherwise the balloons will lose pressure. Those are quite a lot of truths for one or two balloons.

VINCENT TAVENNE, who was born in Montbéliard in 1961, incorporates economy and efficiency in his work. His tent-like objects consist of canvas stretched over a wooden or metal frame and are easily assembled. They can be just as easily disassembled and folded to the size of a backpack. The narrowness inside one of the tents may seem claustrophobic, the spatial experience is nothing less than unpleasant. Exits and entrances, a simple step out of the tent (causing the viewer to find himself at a yet unknown part of the exhibition room?) are sufficient in offering Vincent Tavenne an opportunity to manipulate our conception of space and modify its boundaries with a minimum of effort.

When **CARSTEN HÖLLER**, born in Brussels in 1961,

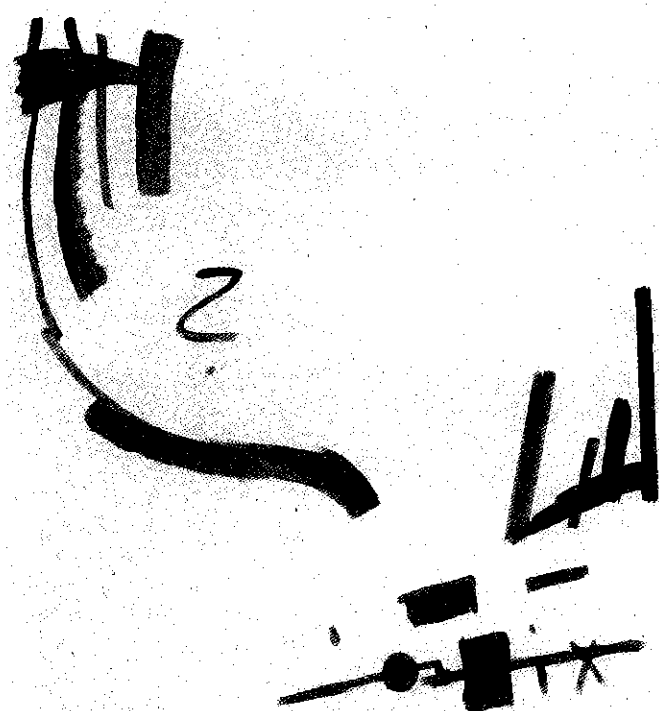
and Rosemarie Trockel, born in Schwerte in 1952, work together, it is not only for our benefit but also for that of pigs or silverfish. Höller and Trockel's collaborations with humans and animals – such as in the *House for Pigs and Humans* at the last *documenta* – are behavioral experiments of extraordinary merit. They function so well because the artists depend on a reduced experimental arrangement which is neither a strain on the animals nor on the humans. The way in which the animals are kept and separated from the human viewer is just as natural as the task assigned to them. And, as the human viewer notices after a while, the same naturalness may be found both in the way in which he, the spectator, is kept and in the task assigned to him: watching, observing – the animal kingdom as a white cube. These installations are a delight because the simple encounter between man and animal teaches us something about the way in which we perceive borders and boundaries. In this respect, Höller and Trockel's works are truly a borderline experience. The mimicry of a natural way of keeping the participating animals is also present in the aesthetics of the *Silberfischchenhaus* (*Silverfish House*). It is amazing that in this supposed reduction a broadening for the human viewer truly exists. In the *Silberfischchenhaus*, Carsten Höller and Rosemarie Trockel present us with a sculpture (the course silverfish follow on the base of an overhead projector from where the shy animals disappear at the slightest disturbance) and an image (the projection of the projector on the wall). When silverfish enter the world of art, it is art that benefits most – from strange unheard-of synergies between animal and man created through the cultural means of art.

The sublime technique of art is called painting. In

painting, anything can be expressed, in a manner perfected over centuries. Every painter is part of this tradition – **HENDRIK KRAWEN**, born in Lübeck in 1963, is no exception to this rule. In large and small formats alike, he develops a pictorial language following his personal truths of perception. The dynamics of the contrast between the monochrome backgrounds of his paintings and their representational elements are rather dry. Facades, interiors, in subdued colors. Dense, matted surfaces confront the viewer with their dominant two-dimensionality. A laconic oeuvre that calls for little comment.

Neither do the many rumors about **MICHAEL KREBBER** need further comment. In the cheeky perfection of his pictures, Krebber has reached an almost Zen-like level. Born in the golden year of 1954, he is the only true son of Cologne among the artists presented. In his artwork, we find traces of the Cologne of the eighties, the Kippenberger years of the Rhineland, but also of the present, of course. This is found in Krebber's concentration on the gesture, the brushstroke. None of his paintings may be reduced to mere aesthetics because this is not just a part of a single picture on the wall. Krebber's brushstrokes follow the echo of earlier brushstrokes from the entire history of art. They are functional paintings fulfilling their aesthetic mission in a perfect manner and therefore extraordinarily beautiful paintings. Although he would probably argue that aesthetics and morals have nothing to do with each other, Michael Krebber proves in his painting that beauty is, so to speak, inevitable. This is also the case in this exhibition. Beauty is found in the works of each of the seven artists presented. The name for this is *Superca...*

Frank Frangenberg

Biografie

HEIKE BEYER

1967, Siegen

HBK Braunschweig und
Städelschule Frankfurt am
Main, 1992-1998

SOLOTENTOONSTELLINGEN
1998 Liar, Liar, met M.
Braun, BQ, Keulen

GROEPSTENTOONSTELLINGEN
1996 Kleine Universen,
BMG-Halle, Braunschweig
1997 On Air, met P. Zaiser,
Dete-System, Frankfurt am
Main
1997 Überraschung
(Surprise II), Kunsthalle
Neurenberg
1997 Playground Friedens-
brücke, Frankfurt am Main
1997 Down Town,
Städelsches Kunstinstitut,
Frankfurt am Main
1997 Cool Water, Elvis Fett,
Forelle, Liberace, Che,
Sabine Schmidt Galerie met
Vera Gliem, Keulen
1998 Stuttgart, 17.7.1956-
Salem (WIS.)/USA, 3.3.1977
1998 Portikus,
Frankfurt am Main
1999 Kunststudenten stellen
aus, Kunst- und Ausstel-
lungshalle der BRD, Bonn

HENDRIK KRAWEN

1963, Lübeck

Kunstakademie Düsseldorf,
1883-1990

SOLOTENTOONSTELLINGEN
1991 LEXICON-die imaginäre
Stadt, Friesenwall 116a,
Keulen
1991 Ölbilder, Galerie Jule
Kewenig, Frechen
1996 LEXICON DISCOTHEK
BON, Leopold-Hösch-
Museum, Düren
1996 Hinter dem Bild ist die
Wand/ Hendrik Krawen &
i.s.m. Katharina Jacobsen,
Bochynek, Düsseldorf
1997 Staub gegen Heimweh
oder was um uns herum
geschah, Portfolio, Wenen
1998 Treffpunkt Berlin,
Bochynek, Düsseldorf

GROEPSTENTOONSTELLINGEN
1993 Serial - ein limitierter
Laden, Zürich
1997 Malerei V, Monika
Sprüth Galerie, Keulen
1997 Sehfahrt, Altonaer
Museum in Hamburg
1997 Überraschung
(Surprise II), Kunsthalle

Neurenberg
1998 Über bau,
Wohnmaschine, Berlin

CARSTEN HÖLLER

1961, Brussel

ROSEMARIE TRÖCKEL
1952, Schwerte

1974-1978 Werkkunstschule,
Keulen

SOLOTENTOONSTELLINGEN
1996 Mückenbus, Deutsches
Museum Bonn im
Wissenschaftszentrum, Bonn
1997 Addina Cantieri
Culturali della Zisa, Galleria
Bianca, Palermo
1998 1, 2, 3, 4, 5, Donald
Young Gallery, Seattle
1999 Maisons/Häuser,
Musée d'Art Moderne de la
Ville de Paris, Parijs
1999 Silberfischchen, BQ,
Keulen

GROEPSTENTOONSTELLINGEN
1996 Manifesta 1,
Rotterdam
1997 Haus für Schweine
und Menschen,
Documenta X, Kassel
1999 La casa, il corpo,
il cuore, Museum Moderner
Kunst Stiftung Ludwig
Wenen, 20er Haus

MICHAEL KREBBER

1954, Keulen

SOLOTENTOONSTELLINGEN
1987 Galerie Christoph Dürr,
München
1989 Galerie Bleich-Rossi,
Graz
1990 Galerie Christian
Nagel, Keulen
1995 La vol vers la lune,
Musée d'art moderne et
contemporain, Genève
1997 Villa Arson, Nice
1998 Justus i.s.m. C. v.
Bönin, Galerie Ascan Crone,
Hamburg
1998 Galerie Christian
Nagel, Keulen
1999 Galerie Meyer Krainer,
Wenen

GROEPSTENTOONSTELLINGEN
1994 Unbound: Possibilities
in Painting, Hayward
Gallery, Londen
1996 Faustrecht der Freiheit,
Neues Museum Weserburg,
Bremen
1997 Das erweiterte Feld:
Transformation des Bildes,
Kunstverein München

MATTI BRAUN

1968, Berlin

HBK Braunschweig und
Städelschule, Frankfurt am
Main, 1992-1998

SOLOTENTOONSTELLINGEN
1991 Adolf Hitler -
Installationen und
Happenings, Friesenwall
116a, Keulen
1995 Jussila, Jörn Böttnagel
Projekte, Keulen
1997 Sonne, Farbe, gute
Laune 2, Reinhard Hauff,
Stuttgart
1998 Bali, Luis Campaña,
Keulen
1999 Edo, Schipper &
Krome, Berlin

GROEPSTENTOONSTELLINGEN
1991 Virtuosen vor dem
Berg, Galerie Grässlin-
Erhardt,
1991 Frankfurt am Main;
Galerie Bleich-Rossi, Graz
1994 Come on R., Luis
Campaña, Keulen
1997 Überraschung
(Surprise II), Kunsthalle
Neurenberg, Deutschland-
bilder 1997 Martin-Gropius-
Bau, Berlin
1999 Anarchitecture,
De Appel, Amsterdam

VINCENT TAVENNE

1961, Montbéliard
(Frankrijk)

Beaux Arts, Besancon, 1978
Kunstakademie, Düsseldorf,
1983-1985

SOLOTENTOONSTELLINGEN
1993 Friesenwall 120,
Keulen
1994 Galerie Hammelehle
und Ahrens, Stuttgart
1995 Forum Stadtpark,
Praag
1998 Tentoonstelling n.a.v.
de Piepenbrock-Preises,
Hamburger Bahnhof, Berlin
GROEPSTENTOONSTELLINGEN
1988 Halle Rückriem,
Keulen
1996 Glockengeschrei nach
Deutz-das Beste aller
Seiten, Galerie Daniel
Buchholz, Keulen
1997 La signature des
artistes, Nice Fine Arts, Nice
1997 Transit, Ecole des
Beaux-Arts, Parijs
1998 Symposium, Icebox,
Athene

Colofon

Samenstelling tentoonstel-
ling: Jörn Böttnagel en
Yvonne Quirmbach i.s.m.
Martijn van Nieuwenhuyzen
Tekst: Frank Frangenberg
Redactie Nieuwsbrief:
Martijn van Nieuwenhuyzen
Secretariaat: Jan Meijer
Assistentie: Femke
Lutgerink (stagiaire)
Vormgeving: Mevis &
Van Deursen
Druk: Rob Stolk, Amsterdam
Vertaling: Marijke van der
Glas, Duits - Nederlands;
Michael Fuchs, Duits -
Engels, (redactie Louisa
Schaefer).

De tentoonstelling
Superc... vindt plaats in
het kader van *Rotation*, een
serie tentoonstellingen in
Keulen, Arnhem, Kleef,
Mönchengladbach en
Amsterdam.

Superc... maakt deel uit
van het festival NRW.NL.

De tentoonstelling werd
mede mogelijk gemaakt
door: Stichting Kunst
NRW.NL; Mondriaan
Stichting; ifa; Königlich
Niederländische Botschaft,
Berlin; Kulturraum
Niederrhein e.v. Moers.

Nieuwsbrief

U kunt zich abonneren op
de Nieuwsbrief van Bureau
Amsterdam. Als u f. 25,-
overmaakt op girorekening
4500092 t.g.v. Dienst
Musea voor Moderne Kunst
te Amsterdam onder vermelding 'Nieuwsbrief Bureau
Amsterdam' krijgt u de
Nieuwsbrief een jaar lang
toegestuurd. U ontvangt
dan tevens de uitnodigingen
voor de openingen.

**5 december 1999 -
16 januari 2000**

Ronald Ophuis, vijf schilde-
rijen over geweld